

Iz zbornice Laž ne gre mirna, ker je tam nadvladala resnica.

Velikomestno življenje pa je bilo Laži prav po volji. Bili so seveda tudi tukaj ljudje resnicoljubni, ki bi si dali raje jezik odrezati, nego da bi se zatekali k laži; a teh je bilo mnogo manje in Laž je slavila tu prave gostije. Mnogi so lagali, ker so bili hudobni, mnogi zavoljo dobička ali tudi navade, mnogi tudi, ker so to videli na drugih; in kdor je še dvomil, temu je skočila na jezik in ga šegotala, da jo je precej izpustil.

Vsakdanji gost je bila Laž v družinah, kjer prevladuje poželjivost v besedi in ošabnost v dvomih, kjer se dela marsikaka nepristojnost na rovaš plemenitih nravij. In to ni dobro!

K svojim je hodila Laž po domače, k neznanim pa se je upala le preoblečena. Sploh je hodila in hodi Laž tudi še zdaj najraje v tujej obleki in pod pajčelanom.

Prevel B—c.

Osel in lisica.

(Basen.)

„Am pa ti rujavka?“ vpraša osel lisico, pasoč se ob robu zelenega gozda. „V vas po pečenko, ker jutri je nedelja, pa se ne spodobuje, da bi nas jeden delal nečast božjemu dnevnu. Treba si je še o pravem času poskrbeti za svoje.“

„In kakó pa ti, dolgouhi sivec,“ reče lisica, „ali ne posvečuješ tudi ti svetega dneva?“

„Vže na vse zgodaj moram nositi vodo, potlej me vpreže moj gospodar v voziček, in vleči mu ga moram na vse strani po sejmiščih. A to še ni dosti, da prebijam glad in žejo, nego vesel moram biti, kadar dobim poleg leskovke kako pest sená ali pa kak grizljeje trave. O kako srečna si ti, ker imaš sedem nedelj v tednu!“

„Ako želiš tudi ti imeti sedem nedelj v tednu,“ pristavi lisica, „pobégni svojemu gospodarju, in hrani se kakor jaz in moje sorodstvo! Po gozdu ti raste toliko tečne in okusne solate, da jo ti in sto tvojih bratov vse leto ne pohrustate.“

„Oj, dà, dà!“ vzdihne osel in glasno zariga.

Lisica pa se izgubi v gošči, ker se je bližal gospodar dolgouhega siveca, da bi pognal svoje živinče zopet domov.

Ko se osel nekega dne zopet pase v senci kraj zelenega gozda, spomni se prijetnih lisičinih besed in svojega prestanega trpljenja, ter pobegne v gozd. Po kratkem potu pride do širokega prostora, na katerem je bilo drevje posekano in je rastle obilo osata. „To bode življenje!“ misli si in hlata po zelenem osatu. — Ali kmalu pride gospodar z dolgo leskovko v roki ter nažene ubozega siveca zopet domov.

Kó se osel zopet pase kraj zelenega gozda v senci, pride memo lisica in pravi: „Nù, sivec, kako je s tvojo svobodo?“

„Vse moje nade in želje po svobodi mi je izgnal moj gospodar z debelo leskovko iz glave,“ odgovori osel in tožno zariga.

Lisica se mu porogljivo nasmeje in pravi: „Osel, zapomni si: kdor svobodo prav ceniti zna, ne pozablja je vže v prvem zelniku!“

Jos. Lavrič,

Čikoš.

dor je vže bil v velikej ogerskej kraljevini in si ogledal njene znamenitosti, izvestno ga je najbolje zanimala obširna ogerska planjava, ki se razprostira mej Karpati in Alpami. Deset kranjskih dežel bi lahko razgrnil po njej! Kamor koli seže človeško oko, ne vidi drugega nego to neizmerno pustopoljino, ki jo imenujemo: ogerske stepi. Po dva, celó tri dni lahko hodiš po teh stepéh, da ne vidiš žive duše na potu, še celó drevesa ne najdeš, da bi se nekoliko odpočil v njegovej hladnej senci. Te neizmerne stepi se širijo pred in za teboj, da se ti zdi, kakor bi bil na morji. In po teh brezkončnih planjavah se pasó mnogobrojne črede konj, ki nimajo ne konjušnic ne gospodarjev, nego prosto se pasó v prostej naravi božjej. Jediní čuvar jim je konjski pastir, ki čuje na ime: čikoš. Čikoši so zeló predrzni, ponosni in vztrajni konjski pastirji. Ustrahujejo in ukroté vsakega, tudi najdivjevšega žrebca. Velike konjske črede se nahajajo po ogerskih stepéh po več let v na polu divjem stanji, dokler ne pride dan, o katerem se žival ukroti. Zjutraj na vse zgodaj si poišče čikoš žrebca, ki se mu najbolje dopada. Prijazno govoreč, bliža se mu ter steza roko k njemu, kakor bi se mu hotel dobrikati. Konj gleda človeka nekako plaho od strani, kakor bi se bal za svojo svobodo in vže se hoče spustiti v beg, ali v tem hipu mu vrže čikoš z neko posebno izurjenostjo zadrgo okolo vratú in jo zadrgne s tako močjo, da konj kakor mrtev telebi na tla. Kakor blisk šine zdaj čikoš na žrebca in porahlja zadrgo. Konj skoči k višku, spenja se z jezdecem ter dirja ž njim kakor besen po obširnih stepéh, da na vse strani razbegava pasočé se konjske in ovčje črede. Z jedno roko se drži čikoš dolge konjske grive, z drugo pa vihti bič. Takó jezdi v divjem diru, dokler konj ne onemore in se ves upehan ne udá čikošu, ki mu je vzel svobodo in ga ukročenega odpeljal na svoj dom. Pravijo, da je vsak konj takój krotak, katerega je samó jedenkrat prijala krepka roka čikoševa.

Čikušem so močni ovčarski psi zvesti tovariši in krepka podpora, kadar je treba neposlušnega konja strahovati, ali pa v mrzlej zimi odganjati izstradanega volka od črede, ter se celó klati ž njim, če je treba.

* Domišljavost.

Turški sultan Ahmed III. je večkrat bolehal na domišljavosti. Takó si je včasih domišljal, da mu sedi na nosu velika muha, ki se nikakor ne dá pregnati. Vsi zdravniki so se trudili to domišljavost pregnati — ali zamán. Slednjič pokličejo tudi imenitnega francoskega zdravnika De *Duc-a*. *Ta mu dá neko omamilo, potegne mu nekoliko krati z nekim orodjem preko nosa, ter mu v trenutku pokaže muho, ki jo je bil vže poprej pripravil v ta namen.* „Dà, — ta je, tá!“ vzklikne zdaj domišljavec ves radosten. „Ta spaka me je mučila takó dolgo in noben je ni maral videti!“ — Sultan je bil ozdravljen, zdravnik pa bogato obdarovan.

J. M.